

Datum: 11-12-2024

Betreft: Reactie Beleidsprogramma circulair textiel 2025-2030

Geachte heer Jansen,

Branchevereniging Kringloop Nederland (BKN) en KringCoop willen u en het ministerie feliciteren met het Beleidsprogramma circulair textiel 2025-2030. In dit programma blikt het kabinet vooruit op een mooie transitie waarin kringlooporganisaties een belangrijke rol vervullen. De gemaakte beleidskeuzes geven een richting aan waarmee de circulaire economie een enorme sprong kan gaan maken.

Deze brief is geschreven in aanvulling op de uitgebreide reactie die u kunt vinden op [de website van BKN](#). In deze reactie zullen wij ons beperken tot de volgende zes punten:

1. Focus op het tegengaan van (over)consumptie;
2. Maak van tweedehands de eerste keuze;
3. Verbind sociale en circulaire doelstellingen;
4. Acute maatregelen voor de textielverwerkingssector;
5. Fiscale prikkels;
6. Verbetering van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid.

Focus op het tegengaan van (over)consumptie

Wij zijn erg te spreken over de focus op het tegengaan van (over)consumptie en alle maatregelen die in dat kader worden voorgesteld. Het is goed om te zien dat de verantwoordelijkheid hiervoor niet volledig bij de consument wordt gelegd, maar ook bij de producenten. Beleid hierop is broodnodig, omdat producenten van (wegwerp)mode zonder overheidsingrijpen nooit minder reclame zullen maken voor hun producten, laat staan dat ze hun productie uit zichzelf zullen verminderen. In een producent-gedreven markt moet de overheid naar voren durven te stappen om tot een circulaire economie te kunnen komen. Daarom stellen wij voor om snel de volgende maatregelen te nemen:

- Voer zo snel mogelijk beleid op het inperken van de hoeveelheid nieuw textiel dat op de markt komt: *refuse* uit de r-ladder moet meer centraal komen te staan in nieuwe plannen en campagnes.

- Voer snel een productiequota in om direct de negatieve effecten van overconsumptie tegen te gaan;
- Zet de pilots voor reparatie door en maak snel werk van (financiering) van hoogwaardige circulaire strategieën zoals reparatie.

Maak van tweedehands de eerste keuze

Jaarlijks wordt nog meer dan ruim 200 miljoen kilo textiel weggegooid. De recyclingpercentages dalen en de textielverwerkingssector heeft dringende maatregelen nodig vanwege de mondiale textielcrisis waar we inzitten. We moeten snel en dringend werk maken van een cultuuromslag. Het Beleidsprogramma zet hier gelukkig op in; een positieve cultuuromslag voor een meer circulaire en eerlijke samenleving.

Deze positieve cultuuromslag waar we voor staan, kan op steun van BKN en KringCoop rekenen. Steeds meer mensen kopen tweedehands en [zeer veel mensen staan \(zeer\) positief](#) tegenover meer sturend overheidsbeleid om minder nieuwe kleding te kopen. Onze oproep is dan ook: stuur hier sterker op aan. Het voornemen om tweedehands textiel zichtbaarder te maken steunen wij van harte. Om dit concreet te maken stellen wij de volgende punten voor:

- Maak van tweedehands de eerste keuze;
- Stimuleer financiële impulsen, zoals aantrekkelijke huurvoorwaarden voor maatschappelijke kringlooporganisaties, en stimuleer nauwe overheidsbetrokkenheid op verschillende niveaus: zowel op het niveau van (gemeentelijke) ambtenaren als bestuurders als tussen verschillende (gemeentelijke) afdelingen.

Verbind sociale en circulaire doelstellingen

In de conceptversie van het Beleidsprogramma werd alleen gekeken naar de sociale impact van de textielketen in het buitenland, in de definitieve versie zien we hiervan een verbetering door de erkenning van werkgelegenheid in een duurzame en circulaire textielketen in Nederland. Helaas moeten we concluderen dat het blijft bij een erkenning van- en het erkennen van mogelijkheden voor sociale werkgelegenheid binnen kringlooporganisaties en Circulaire Ambachtscentra. Het Beleidsprogramma schetst volop de kansen op het gebied van werkgelegenheid in de Nederlandse kledingindustrie. Wat in dit programma helaas ontbreekt, zijn concrete plannen om deze werkgelegenheid daadwerkelijk te realiseren.

De verwerking van afgedankt textiel tot tweedehands textiel levert veel waardevolle lokale arbeidsplekken op voor mensen met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt. Textiel zorgt voor veel werkgelegenheid en helpt mensen uit sociaal isolement. Daarom willen wij de volgende maatregelen voorstellen:

- Investeer in circulaire vaardigheden, dit biedt kansen en perspectief voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt;
- Intensifieer de samenwerking met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en werk vanuit een geïntegreerde visie op circulaire economie en (sociale) werkgelegenheid;
- Creëer een eerlijk speelveld tussen maatschappelijke organisaties en commerciële organisaties: Voor maatschappelijke organisaties is het vrijwel onmogelijk om enkel op prijs te concurreren in aanbestedingen. Daarom moet bij aanbestedingen voor bijvoorbeeld textielcontainers ook de sociale component worden meegewogen.

Acute maatregelen voor de textielverwerkingssector

In het Beleidsprogramma wordt vooruitgekeken naar de periode 2025-2030, dit neemt niet weg dat er nu maatregelen genomen moeten worden vanwege de acute crisis in de textielsector. Zonder deze maatregelen wordt het behalen van de doelstellingen uit het Nationaal Programma Circulaire Economie en het Beleidsprogramma circulair textiel 2025-2030 een nog grotere uitdaging. Terwijl dit een uitdaging is waar de kringloopbranche graag aan mee wil blijven werken. Om dit mogelijk te blijven maken verwijzen wij nogmaals naar de dringende [maatregelen](#) die volgens BKN, NVRD en VHT noodzakelijk zijn.

Daarnaast zouden wij u graag willen verzoeken om ook naar de maatregelen te kijken die door [RREUSE, ACR+ en ZWE](#) in Europees verband zijn voorgesteld. Het voorgestelde overbruggingsfonds draagt bij aan het voorkomen van verbranding van herbruikbaar en recyclebaar textiel. Daarom vragen wij u om beleidsmatig te implementeren wat mogelijk is op nationaal niveau en u maximaal in te spannen samen met uw collega's in Europa voor deze voorstellen.

Fiscale prikkels

Het fiscale en economische stelsel is ingericht op een lineaire economie, om tot een circulaire economie te komen moet het fiscale stelsel daar ook écht op ingericht worden. Prikkels zoals een productiequota, minimumprijs en kwaliteitseisen zullen allemaal bijdragen aan het doen afnemen van de hoeveelheid textiel dat jaarlijks op de markt komt en bijdragen aan kwalitatief hoogwaardiger hergebruik. Het feit dat het ministerie deze prikkels onderzoekt is een goede stap.

Helaas blijft het kabinet in het Beleidsprogramma vasthouden aan het feit dat een btw-verlaging op tweedehands niet doelmatig zou zijn, dit is een beeld dat BKN niet herkent. Volgens Europese regelgeving is een btw-verlaging voor maatschappelijke kringlooporganisaties mogelijk. Landen als Duitsland, België, Oostenrijk en Frankrijk maken hier ook gebruik van, ook kan dit voorstel rekenen op steun van de [VNG](#) en van de [NVRD](#). Daarnaast gaat van deze fiscale prikkel ook een andere *incentive* uit; met

een btw-verlaging illustreert de Nederlandse overheid het belang dat zij hangt aan een circulaire economie.

Op fiscaal gebied zouden wij de volgende maatregelen willen aanbevelen om op korte termijn te nemen, of in gang te zetten:

- Zet in op het (stevig) beprijsen van *virgin* materiaal;
- Werk met *True Pricing*, waarbij de maatschappelijke kosten worden doorberekend in de prijs van producten en diensten. Dit is ook een belangrijke voorwaarde om de circulaire businesscase rond te krijgen in het Nationale Programma Circulaire Economie van de Rijksoverheid;
- Onderzoek wat de impact van een btw-verlaging voor maatschappelijke kringlooporganisaties (met een ANBI- of SBBI status, of BKN-keurmerk) is op een meer circulaire textielketen, waarbij geleerd wordt van *best-practices* in de ons omringende landen met een dergelijke btw-verlaging.

Verbetering van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid

Veel maatregelen die genoemd worden in het Beleidsprogramma hangen samen met de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV) Textiel, de doorontwikkeling daarvan en met de Herziening van de Kaderrichtlijn Afvalstoffen (KRA). BKN en KringCoop zijn intensief betrokken bij de implementatie van de UPV textiel.

Als ketenpartijen zijn wij nauw betrokken bij overleggen met de producentenorganisaties en staan wij klaar om hen te helpen te voldoen aan hun verplichtingen. Hiervoor moet de kringloopsector aanzienlijk inspanningen leveren. Voor het feit dat wij vanuit de keten producenten willen helpen én daar extra inspanningen voor moeten leveren, moet een goede vergoeding tot stand komen. Wij zouden daarom graag de volgende twee acties nog op korte termijn graag zien bij de verdere invulling en doorontwikkeling van de verschillende UPV's:

- Stuur vanuit het Rijk aan op een goede financiële vergoeding voor de extra inspanning van de textielverwerkingssector. Dit gaat niet alleen om het verwerken van textiel, maar ook om het verzamelen, stroomlijnen en aanleveren van data; Stuur aan op betere (vezel-tot-vezel) recycling in de gehele keten.

Als stakeholders in het UPV-project en het doorontwikkeltraject van het brede UPV-instrumentarium zullen we verder onze verbeterpunten verder daar neerleggen.

Tot slot

BKN en KringCoop zijn klaar om samen met de overheden, ketenpartners en consumenten toe te werken naar de circulaire economie die we zo hard nodig hebben

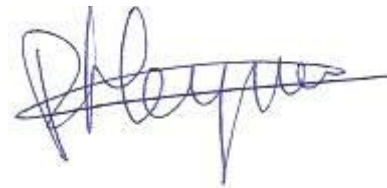
en blijft dan ook graag in contact met het Rijk bij alle vervolgstappen om een succes te maken van dit belangrijke Beleidsprogramma Circulair Textiel.

Wij zijn benieuwd naar uw reactie op onze voorstellen en gaan hier ook graag verder het gesprek over aan.

Met vriendelijke groet,

Rachel Heijne

Directeur, Branchevereniging Kringloop Nederland (BKN)

Mede namens

Auke van der Hoek

Directeur, KringCoop

Branchevereniging Kringloop Nederland (BKN) & Kringcoop

Kringlooporganisaties zijn een belangrijke schakel in de inzamelstructuur van textiel. Uit cijfers blijkt dat ongeveer 30% van de inzameling in Nederland door kringlooporganisaties plaatsvindt. Naast inzameling van textiel sorteren en verkopen onze leden tweedehands kleding en vervullen veel leden een rol binnen een circulair ambachtscentra, of zijn zelfstandig een circulair ambachtscentrum. Textiel is een belangrijke stroom voor de kringloopwinkels, het vertegenwoordigt meer dan ruim 17.5 miljoen kiloton wat 13% van het gewicht van de spullen die bij de kringloop binnenkomen en 27% van de omzet van kringlooporganisaties in 2023.

BKN en onze 65 leden met meer dan 250 winkels door heel Nederland voelen het dan ook als hun verantwoordelijkheid om een bijdrage te leveren aan de circulaire ambities ten aanzien van textiel van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Drie leden van BKN hebben de coöperatie Kringcoop opgericht met het doel om leden van BKN te ondersteunen bij het sorteren van textiel. Inmiddels is een groot aantal BKN-leden lid van KringCoop en wordt samengewerkt aan een circulaire textielketen, met aandacht voor hergebruik en sociale werkgelegenheid. Circulair én inclusief.

Een afschrift van deze brief wordt ook met de vaste Kamercommissie Infrastructuur en Waterstaat en de vaste Kamercommissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid gedeeld.